

KAREL VAN ISACKER

Mijn land in de kering

1830-1980

DEEL 2

De enge ruimte

1914-1980

UITGEVERIJ DE NEDERLANDSCHE BOEKHANDEL

ANTWERPEN / AMSTERDAM

Inhoud

I. DE IDEALISTEN

1914-1940

1 DE GROTE OORLOG

Lier, 3 augustus 1914, 11 – De paniek van de kleine mensen, 11 – Langs de frontlijn, 15 – Grondslagen voor het idealisme, 18 – Stille momenten, 19 – Kerstmis aan de IJzer, 22 – Het land in de oorlog, 23 – Streuvels' tanagra, 27 – Verbrokkelde gemeenschappen, 29 – Steden en dorpen, 31 – Het dagelijks leven, 36 – De kinderen en de oorlogsgeneratie, 39 – 'Tijl's oog op den puinhoop', 42

2 HET NAOORLOGSE LAND

Pelgrims en toeristen, 45 – Over de breuklijn, 46 – Een rest van weligheid, 47 – De vandalen, 50 – Vroege onrustverwekkers, 52 – De molen als symbool, 54 – De andere Kempen, 55

3 DE MENS IN DE STROMING

Een nieuwe tijd bouwen, 61 – Wandelend door de stad, 62 – De luchtige jaren twintig, 64 – Aandacht voor de geest, 66 – De maatschappij caleidoscopisch, 67 – Een strand voor de massa en de parvenu's, 70 – Relieken uit de oude tijd, 72 – De dorpen veranderen, 73 – Vaart in het leven, 75 – Andere gedachten, 79 – Schuchter afscheid van de pruderie, 81

4 DE TIJD VAN DE IDEALISTEN

Een schone, hopeloze droom, 85 – Wegwijzers, 87 – Jaren van vervoering, 89 – De propagandisten van het Vlaamse Volkstoneel, 92 – Van romantiek naar strijdvaardigheid, 96

5 IN HET TEKEN VAN DE MASSA

Het fascisme van de francofone bourgeoisie, 99 – Handhavers van orde en gezag, 99 – De 'Action Nationale' en haar 'Chef', 102 – Legionairs, 104 – Fascisme naar Italiaans model, 106 – Antidemocratische nationalistes, 107 – Afweermilities, 107 – Ergernis over het politiek verval, 109 – Sirenen en vermaners, 109 – Joden ongewenst, 112 – Een nieuwe geestdrift, 115 – Het Verdinaso en zijn nabootsers, 116 – De Leiders, 120 – Een monotone wereld, 125 – Opnieuw een oorlog in 't verschiet, 125

II. LEVEN OP HET BRAAKLAND

1940-1980

6 DE WERELDOORLOG

Chaos, 131 – 'De euforie van de nederlaag', 133 – De sombere oorlogsjaren, 134 – Een klimaat van inschikkelijkheid, 137 – De VNV-leiding kiest een fatale weg, 138 – De gedupeerden, 141 – De lokstem der verdwazing, 144 – Jacht op joden, 146 – 'Het vreselijk geheim', 149 – De dood van het idealisme, 151 – Verzet, 154 – De partizanenterreur en haar nasleep, 155

7 HET FEEST VAN DE HAAT

8 ADEMPAUZE

Kleine synthese van het openbare leven, 165 – Gouden jaren, 166

9 OP DE DREMPEL

Terugblik op land en volk, 169 – Resten van het volksleven, 172 – 'Koude monsters' van de welvaart, 174 – De zelfkant van de overvloed, 176 – Het boerenfolk sterft uit, 179

10 HET BRAAKLAND

De televisie bevestigt de zotte tijd, 183 – 'Veroordeeld tot de auto', 185 – De dimensie van de ruimte, 187 – De komst van de electriciens, 189 – Het bedrog van de 'veiligste' energie, 192 – Dodelijke biotoop, 194 – Het hatelijkste onrecht, 199 – 'Een wereld van barbaren', 201 – Veel te veel mensen, 204 – Grijs land, 206 – Versteende steden, 208

11 DE EENZAME MENS

'Breken met tradities', 215 – De seksuele revolutie, 215 – Obsessie als vrijheid, 217 – Uittocht uit de kerk, 219 – De kerk houdt opruiming, 220 – De eenzamen, 222 – Een andere jeugd, 223 – De generatie van de revolte, 224 – Jeugd zonder hoop, 227 – Samenspanning tegen de mens, 229

12 DE EINDER

De sombere tijd, 233 – Licht aan de einder, 237

Voetnoten 241

Bronnenlijst 250

Iconografie 267

Namenregister 275

Zaakregister 277